

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorūmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia LXXXII. Peccati mortalis definitio & differentia à veniali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

autem dixerit fratri suo, *raca*, reus erit consilio; qui autem dixerit fatue, reus erit gehennæ ignis. Ubi salvator expresse significat, aliquem per peccatum posse esse reum culpæ, & pœnæ, non tamen etiam gehennæ, seu damnationis æternæ; quod non competit nisi peccato veniali. Rursus Matth. 12. ait: *qui autem dixerit blasphemiam contra Spiritum sanctum, non remittitur ei, neque in hoc sæculo, neque in futuro.* Ubi supponit Dominus aliqua peccata remitti in futuro sæculo: sed certum est in futuro sæculo non posse dimitti mortalia: Ergo intelligit venialia.

Respondent: adversarii: ideò aliqua peccata non expellere gratiam Dei, quia Deus illa non imputat ad pœnam ergo saltem ex natura sua non sunt venialia tantum. Contrà, quia peccata non ideò sunt digna pœnâ æternâ, quia Deus illa impunit, vel quia vult ea punire pœnâ æternâ; sed econtra ideò Deus vult ea punire pœnâ æternâ, quia sunt digna tali pœnâ æternâ, ita exigente ratione sue justitiae: Cùm ergo venialia non puniat pœnâ æternâ, ex se & naturâ suâ non sunt digna tali pœnâ.

CONFERENTIA LXXXII.

Peccati mortalis definitio & differentia à veniali.

146. *Quid sit peccatum mortale?* Respondet P. Tobias Lohner in sua instruzione practica id, quod ob sui gravitatem, gratiam, & ansi-ctiam cum Deo solvit, & pœnam æternam meretur. Nostro P. Patrit. hic a. 4. placet illud ita definire,

finire. Peccatum mortale est defectus contra legem, vel præceptum, cuius observantia necessaria est simpliciter ad conservandam gratiam, & salutem finalē consequendam: *Veniale* verò est. Defectus contra legem vel præceptum, cuius observatio non est simpliciter necessaria, sed tantum secundum quid, ad melius vel citius consequendam salutem finalē. Coincidit cum priore.

Explicatur utraque simul. Quia peccatum mortale & veniale communiter dicuntur differe in hoc, quod *mortale* avertat à Deo fine ultimo simpliciter. *Veniale* verò non avertat, nisi secundum quid, id est, quod *mortale* tollat charitatem seu conjunctionem cum Deo ultimo fine; *veniale* autem non tollat, sed solum minuat charitatem, faciendo, ut homo minus servide feratur in Deum ultimum finem. Unde peccatum mortale dicitur in multis animæ; veniale verò languor, & infirmitas tantum: Hinc omne peccatum cedens in gravem Dei, seu honoris, & cultus Deo debiti injuriam, mortale est. Cujusmodi sunt omnia peccata contra virtutes Theologicas puta, fidem, spem, charitatem. Item contra Religionem de quibus infra plura. Deinde omne peccatum graviter lœdens charitatem, aut iustitiam erga proximum in bonis animæ, corporis, famæ, fortunæ: seu cedens in grave nocumentum spirituale, vel temporale, mortale est: si leve tantum nocumentum, veniale censi debet. Insuper omne peccatum cedens in grave nocumentum propriæ salutis spiritualis, vel corporalis, mortale est, v.g. luxuriæ peccatum, & ebrietatis perfectæ. At verò seclusio

detrin
omni
num
bono
glige
tas, c
14
divin
in m
detur
mana
runt
is ob
teria c
cuntu
abom
digna
diffic
esse ve
tem, e
vobis s
quium
num sa
immun
babet i
ta, Ap
quium
rem ne
imperi
tanda.
& av
de-

detrimento gravi salutis spiritualis, vel corporalis omnia peccata commissa contra proprium hominem per se venialia sunt ; ut inordinata dispositio bonorum temporalium, prodiga profusio, negligens cura : aut econtra nimia sollicitudo, tenacitas, &c.

147. Ulterius omnia peccata contra præcepta divina in Decalogo, Evangelio, vel alibi expressa, in materia gravi mortalia sunt: in materia levi (si detur) venialia, peccata verò contra præcepta humana, tunc solum fuit mortalia, quando concurredit materia gravis & intentio Legislatoris volens obligare sub mortali. *Ita com. doctrina in materia de legibus.* Item quæcunque peccata dicuntur in sacris litteris excludere à regno cœlorum, esse abominabilia, vel abominationem coram Deo : morte digna, &c. sunt peccata mortalia. Si autem saudissima mitioribus verbis utatur, signum est ea esse venialia tantum. e. g. Ephes. 5. Fornicatio autem, & omnis munditia, & avaritia nec nominetur in verbis sicut decet sanctos: aut turpitudo, aut stultilogram, aut scurrilitas, quæ ad rem non pertinent. Hoc enim scitote intelligentes, quod omnis fornicator, aut immundus aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet hereditatem in regno Christi, & Dei. Ubi nota, Apostolum subticere & non repetere, stultilogram, & scurrilitatem contentus dixisse, quæ altem non pertinent: scilicet vani, inordinata, & imperfecta esse; ideoque inter venialia computa. At verò fornicationem, immunditiam & avariam dixit abominanda, nec nominanda à sanctis.

sanc̄tis, & excludere à regno Dei: ac proinde peccatis mortalibus accensenda.

Denique quando ex terminis præceptorum, vel sententiæ non constat de qualitate peccatorum, mortalēne sit, an veniale, recurrendū est ad traditionem Ecclesiæ. Quidquid enim in Ecclesia Catholica communiter habetur pro peccato mortali, sine dubio pro tali est habendum, inde enim scimus omittere sacram, vel horas, violare jejunium, communicare sine prævia confessione peccati mortalis cogniti, &c. esse peccata mortalia; quia nimirum spiritus S. Ecclesiam à se gubernat, in re tanti momenti, salutem animarum cernente, non sinit errare.

CONFERENTIA LXXXIII.

An, & quomodo peccatum mortale ex genere suo fieri possit in individuo veniale?

148. **P**Ecatum mortale, ex genere dicitur quod ex proprio objecto suo, seclusa malitia alterius speciei, est, vel potest esse mortale. Estque triplex I. Mortale ex objecto per se, quod scilicet ex ipso objecto secundum se habet intrinsecam malitiam mortalem, seclusa prohibitione legis; cuiusmodi est blasphemia, adulterium & furtum. II. Mortale ex precepto, quod ideo tantum mortale est, quia lege positiva prohibetur, ut comedere carnes die jejunii, omittere sacram, confessionem, communionem annuam, &c. III. Mortale ex accidente, vel circumstantia: quod licet secundum se, neque ex objecto, neque ex precepto mortale